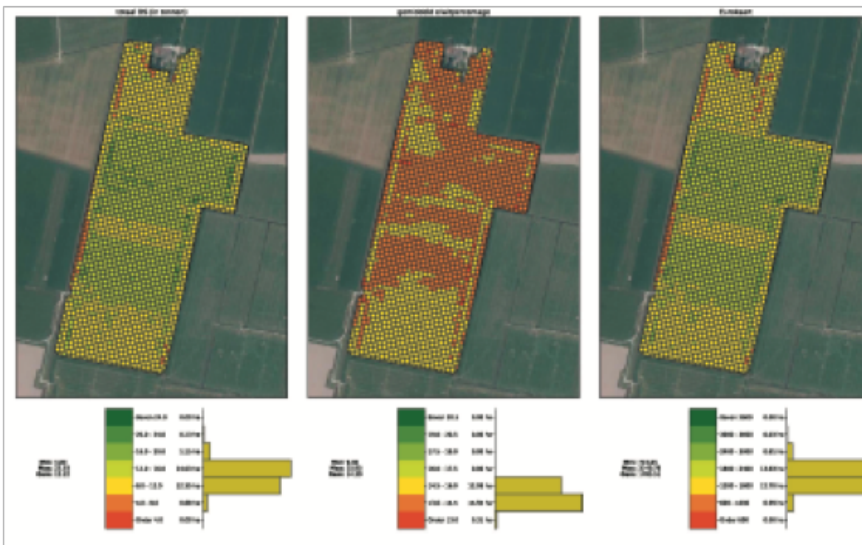

Op weg naar een mpr voor grasland

Waarom levert perceel A elk jaar meer en beter gras op dan perceel B? En wat kun je daar als melkveehouder aan doen? Dat is de kern van het project Van opbrengst naar bodem. In dit project werkt Agrifirm samen met zeven loonwerkers en twintig melkveehouders in Noord-Nederland.

Het was loonwerker Peter Wieringa uit Bedum die het balletje twee jaar geleden aan het rollen bracht. Het Groninger loonbedrijf werkt met NIR-metingen op mestinjecteur en hakselaar. Maar wat doe je vervolgens met de honderden bodemkaarten die na landwerkzaamheden bij de klanten – de melkvee- houders – de mailbox inrollen? Wieringa liep stuk op de vertaalslag van precisielandbouwdata naar het boerenerf en riep de hulp in van Agrifirm. Dit resulteerde in 2020 in een proefproject bij een van z'n klanten, veehouder Thomas Dijkstra uit Rasquert (zie kader).

NIR-metingen grasopbrengst

Met de NIR-apparatuur van Wieringa werd in 2020 onder andere de drogestofopbrengst en het ruw eiwit op het melkveebedrijf van Dijkstra gemeten. Hier kwamen bodemkaarten uit via het platform van John Deere. De akkerbouwafdeling van Agrifirm, waar de nodige ervaring is met precisielandbouw, vereenvoudigde en uniformeerde de kaarten zodanig dat Dijkstra niet langer alleen maar ruwe kaartdata kreeg, maar per maaisnede een overzicht ontving van onder andere de grasopbrengst en het ruw eiwit van elk perceel. Omdat er werd gemeten over meerdere sneden, lag er aan het einde van het seizoen een totaalbeeld van welke percelen het seizoen goed en welke minder goed presteerden.

Met dit overzicht in de hand gingen adviseurs van Agrifirm het gesprek aan met Dijkstra. De kaarten werden geanalyseerd, mogelijke oorzaken van lage opbrengsten passeerden de revue. Is de oorzaak een storende laag, een te lage pH of een te laag bemestingsniveau?

Staan er te veel verkeerde grassen? Waar nodig trokken melkveehouder en adviseur het land in om ter plekke de situatie te beoordelen, soms zelfs door middel van een profiel-kuil te graven. Hieruit rolde per perceel een advies, een plan van aanpak, vooral bedoeld om de situatie op bepaalde percelen te verbeteren.

De betrokken partijen waren dusdanig enthousiast dat Agrifirm de regie nam en het project in 2021 uitbreidde naar vijf loonbedrijven en acht melkveehouders. Het project kreeg de naam Van opbrengst naar bodem en inmiddels doet ook John Deere-dealer Groenord mee in de samenwerking. Dit jaar wordt het project opnieuw uitgebreid, nu naar zeven loonwerkers en maximaal twintig melkveehouders. De opbrengstkaarten per perceel zijn verder verfijnd. Zo heeft Agrifirm de drogestofopbrengst en het ruw eiwit op geld gezet, resulterend in kaarten met een financiële opbrengstwaarde per perceel. Dit jaar kijkt Agrifirm of het project naar andere regio's kan worden uitgebreid. Ook wordt een methode ontwikkeld om weidepercelen goed mee te kunnen nemen in de beoordeling.

'Grond is met prijzen van 80.000 euro of hoger in deze regio verreweg het duurste productiemiddel. Daarom is het bijzonder dat een veehouder van z'n koeien wel alle feiten op een rij heeft, maar van z'n grond niet', zegt Evert Bosma, specialist rundvee-ruwvoermanagement bij Agrifirm en coördinator van het project. 'Natuurlijk, gevoelsmatig weten melkveehouders welke percelen achterblijven. Maar het is beter om die gevoelens om te zetten in feiten. Dan kun je gerichtere beslissingen nemen.' Bosma vertelt dat er bij een deelnemer een perceel was met achterblijvend ruweiwitgehalte. Een duik in de geschiedenis leerde dat de vorige eigenaar hier oude grond uit een ingrijpende stalverbouwing had gestort, met verdichting tot gevolg. 'Dat kost je dan dus 20 gram ruw eiwit per kilo droge stof.' Binnen percelen constateert Agrifirm ook behoorlijke verschillen. 'Maar begin om het behapbaar te maken eerst maar eens percelen met elkaar te vergelijken.'

Betere kwaliteit ruwvoer

Bosma geeft aan dat Agrifirm met het NIR-project wil komen tot een soort van mpr (melkproductieregistratie) voor grasland. 'Wij willen op basis van NIR-metingen een soort lactatiewaardes toekennen aan grasland op basis van droge stof en ruw eiwit. Belangrijke kengetallen van grasland verzamelen, die op een eenvoudige manier vertalen naar het boerenerf, zodat je per perceel de prestatie kent. Dan heb je een basis om stappen te maken in je graslandmanagement.'

Loonwerker Peter Wieringa is blij dat NIR-metingen met dit project een nieuwe stimulans krijgen. 'De best ingewikkelde data van precisielandbouw op een begrijpelijke wijze vertalen naar het boerenerf, zodat melkveehouders weten welke percelen extra aandacht nodig hebben. Dat is kort gezegd wat we hier doen.' Hij is ervan overtuigd dat de combinatie loonwerker met NIR-meetapparatuur en de kennis van Agrifirm van toegevoegde waarde is voor boeren. 'Zo ga je stap voor stap op weg naar een betere kwaliteit ruwvoer.'

Thomas Dijkstra: 'Verrast door de grote verschillen'

'Ik dacht aardig inzicht te hebben in het rendement van mijn grasland, maar de verschillen verrasten me hier en daar toch wel', zegt melkveehouder Thomas Dijkstra uit Rasquert. Zo was er een perceel waar het gras al jaren 'wat hol' stond. Dijkstra schatte zo'n 20 procent minder opbrengst, maar de NIR-meting in het Agrifirm-project wees over een jaar 40 procent minder opbrengst. Met gips en veel extra vaste mest probeert hij nu de bodem te verbeteren. Percelen waar het eiwit aan de lage kant is, krijgen extra stikstof via vloeibare kunstmest. Op percelen waar het toch 'parels voor de zwijnen werpen is' juist wat minder. En op percelen waar het rietzwenk zich roert, overweegt hij doorzaai.

De strategie van Dijkstra wordt toch vooral de N-gift uit drijfmest egaliseren en de best opbrengende percelen nog wat extra kunstmest geven, al wil hij hier en daar ook experimenteren met de omgekeerde weg: wat meer kunstmest naar minder opbrengende percelen brengen en dan kijken hoe dat uitpakt. De jaargrasopbrengst op het melkveebedrijf van Thomas Dijkstra in Rasquert – 400 koeien en 180 hectare grond – varieerde in 2021 van 12 tot 18 ton droge stof per hectare. Agrifirm zette dit verschil op geld en komt op basis van 15 cent per kilo droge stof op een verschil van 900 euro per hectare. 'Met de NIR-metingen en de vertaalslag die Agrifirm maakt, krijg je toch een veel specifiek beeld van het rendement per perceel. Daar kun je vervolgens op gaan acteren', geeft Dijkstra de meerwaarde van het project voor hem aan.

Bron: Veeteelt Gras maart 2022, gesponsord artikel 'Bodemproject'